

New Yorgi avangardtants jälle Tallinnas

SIRJE LAURING

Täna etendub Estonia teatris ameerika avangardtantsuetendus, mis on sündinud koostöös siinse trupiga. Seega on tegemist maailma-esiendusega.

Marika Blossfeldt projekti Ameerika-poolse juhina andis töösse kaasatud koreograafidele Bill Youngile ja Andy Wongile täiesti vabad käed.

Tantsuõhtu koosneb kolmest iseseisvast loost. Läbivat ideed pole, teema ja muusika oli koreograafide subjektiivne valik. Koreograafe aga seob üksnes ühine areng New Yorgi avangardballetis.

Hongkongi päritolu koreograafi Andy Wongi "Armastusest" on kõige lähedasem klassikalisele balletile. Kasutades ära siinsete tantsijate erialase ettevalmistuse kõige tugevamaid külgi, lõi ta omalaadse modern- ja klassikalise tantsu sulami. "Armastusest" on koreograafi käsitus inimsuhete ebapüsivusest, tundmuste muutuvusest. Kogetav igapähele, on see mõistetav ja inimlikult lähedane

eriti Valgre tundelise muusika kaudu, millele Wong oma lavastuse chitas.

Bill Youngi "Fault'i" ('viga, eksitus, väärsamm, süü' vms.) aluseks on kontaktimprovisatsioon. See on puudutustel ja muudel füüsilistel kontaktidel põhinev tantsustiil, mis sünnib kehade raskusjõu vastastikusel ülekandumisel kombinatsioonis erirütmidega. Eriti oluline on improvisatsioon, tants sünnib proovisaalis ilma muusikata, üksnes lavastajapoolset rütmi dikteerimisel. Lavastaja poolt videosse võetud helitule tantsule lõi muusika Mio Morales, kes on olnud Youngi koostööpartneriks juba 10 aastat. Tantsijad kuulsid seda alles nädal enne esietendust, mil Young taas Eestisse jõudis. Lavastuslikult oli Youngi stiil meie tantsijaile kõige uudsem, esimese oli väga raske õiget tunnetust saavutada.

Marika Blossfeldti "Kivikell" annab oma minimalistlikus mediatsioonis edasi aja kulgu. Lavakujunduse põhielemendiks on kivi, millest laotud topeltspiraal sümboliseerib tsüklilist ajamõtet, kivi ise aga aja igavikulisust. Elu spiraalne ringkäik – sünd, surm, taassünd, päev-öö, kevad-sügis, transformatsioon, mida naised tun-

netavad iga kuu oma keha kaudu, – vastandub lineaarsele ajatajule, mõõdetavale ajale, mida laval sümboliseerivad muusikud. Keelpillikvarteti poolt ettekantava muusika on loonud 16-aastane helilooja Ott Karp.

Marika Blossfeldt on omandanud erinevaid moderntantsutehnikaid New Yorgi eri stuudiotest, süvenenumalt õppis Merce Cunninghami stuudios. Hiljem lisanud Jaapanis omandatud Butoh' tantsu tehnika. Oma juurte ja Eesti tausta süvenenema uurimise aega langes tutvumine Tõnu Kaljustega, mille järel sündis tantsuetendus "Kaleva" Lepo Sumeralt seks puhuks tellitud muusikaga. Koostöös Eesti Filharmoonia Kammerkooriga sai teoks ka etendus "Emapõlv", mille põhjal valminud mullu Kinomajas esilinastunud videot "Kuu-pulss" tantsija kõrgelt hindab.

Marika Blossfeldt on kujunenud tõeliseks sillahitajaks Ameerika ja Eesti tantsuteatri vahel. Tänu tema entusiasmile on välja kaubeldud ka tantsuetenduste valmistamiseks vajalikud Ameerika-poolsed toetused, mullu *The Suitcase Fund of Dance Theatre Workshop* 'ilt ja tänavu Arslingilt ("*A program of CEC International Partners*").

VAMBOLA SALUPUU foto
Marika Blossfeldti lavastatud tantsuetendus "Kivikell" annab minimalistlikus meditatsioonis edasi aja lõppematut kulgu.